

RAPORT DE CERCETARE

Proiect: Sunt predictorii rezilienței la fake news identificați
în literatura internațională relevanți pentru România?
Studiu cu caracter replicator și exploratoriu în domeniul
securității și apărării

Dr. Adi MUSTAȚĂ

CONTEXTUL PROIECTULUI

Subiectul fake news este extrem de important pentru România. Scepticismul față de vaccinarea anti-COVID-19 este foarte probabil alimentat de dezinformările promovate prin social media. Avem deci nevoie de o dezbatere largă pe tema fake news, dar pentru ca aceasta să producă cu adevărat efecte, discuțiile trebuie să fie bazate pe cele mai bune dovezi din literatura științifică.

În plan internațional, literatura abundă în rezultate ale unor studii observaționale sau experimentale. Ca definiție de lucru a fake news am preluat-o pe cea propusă de Bronstein, Pennycook, Bear, Rand, Cannon (2018): „fabricated news stories that are presented as being from legitimate sources and promoted on social media to deceive the public for ideological or financial gain”¹

Presupunând că decidentul public român ar dori să ia decizii bazate-pe-dovezi se pune problema identificării celor mai robuste informații științifice care ar putea să susțină un astfel de demers. În ultimele patru-cinci decenii marea cercetare din domeniul Psihologiei se produce în SUA, cu preponderență în marile universități americane. Susceptibilitatea la fake news, ca temă de cercetare, nu face nici ea excepție. Fie că discutăm despre abordări observaționale sau experimentale, de regulă, subiecții cercetării sunt studenți ai acestor universități. Acest fapt ridică o mare problemă de validitate externă a rezultatelor acestor cercetări. Rezultatele obținute de la studenți albi proveniți din familii cu un statut socio-economic ridicat s-ar putea să nu coincidă cu cele care ar putea apărea dacă ar fi studiați, de pildă, membri ai forțelor armate americane². Generalizarea către întreaga populație americană pare a fi și mai problematică, cu atât mai puțin verosimilă fiind cea către populația României, sau, mai extrem, a Afganistanului. Anterior am pledat pentru abordarea bazată pe dovezi a fake news, dar iată că s-ar putea ca rezultatele obținute în cultura americană să nu fie neapărat aplicabile și în țara noastră.

În plus, în literatura științifică din zona socio-umană tot mai multe discipline par a se confrunta cu o problemă de validitate internă. În ultimii ani este în derulare o adevărată criză a

¹ Bronstein, M., Pennycook, G. Bear, A., Rand, D. G., & Cannon, T. (2018). *Belief in Fake News is Associated with Delusionality, Dogmatism, Religious Fundamentalism, and Reduced Analytic Thinking*. Journal of Applied Research in Memory and Cognition.

² Problema poate fi și mai mare atunci când subiecții sunt recrutați de pe diverse platforme de teleworking, fiind plătiți în medie cu 1-2\$ pentru completarea unui chestionar (e.g., Amazon Mechanical Turk). Calitatea răspunsurilor primite nu poate să nu fie îndoielnică în acest caz.

replicabilității care afectează în principal domenii precum Psihologia sau Economia. Tot mai mulți autori devin conștienți de faptul că rezultatele cercetării depind în mod decisiv de instrumentarul statistic de prelucrare a datelor ales precum și de alte opțiuni metodologice implicite. Avem chiar și o sintagmă care etichetează foarte bine problema „practici de cercetare interpretabile”. Urmare a acestor practici se pare că foarte puține dintre rezultatele robuste ale Psihologiei rezistă la o examinare mai atentă.

O ultimă problemă este aceea potrivit căreia cele mai multe studii se concentrează pe domeniul politic, probabil urmare a problemei influenței fake news în alegerile din SUA din anul 2016. Odată cu izbucnirea pandemiei de COVID-19 au proliferat și studiile centrate pe domeniul medical. Nu există însă o masă critică de studii care să abordeze domeniul securității și apărării. Cunoscute fiind acțiunile Rusiei, dar și eforturile NATO în acest sens, se pune problema dacă intervențiile bazate-pe-dovezi din acest domeniu se pot fundamenta pe reperele din literatura dedicată altor domenii (e.g., politic, medical) sau au nevoie de o abordare specifică.

OBIECTIVELE CERCETĂRII

1. Replicarea în România a unor rezultate considerate a fi robuste în literatura internațională dedicată combaterii fake news;
2. Identificarea unor predictorii nestudiați în literatura internațională în legătură cu problematica fake news.
3. Evaluarea utilității reperelor studiate pentru gestionarea problematicei fake news în domeniul securității și apărării.

STUDIUL ȘTIRE REALĂ SAU FAKE?

➤ PARTICIPANȚI

În perioada 14.04.2021 – 28.11.2021 am administrat un chestionar online realizat în Google Forms și am obținut date valide de la un număr de 622 de respondenți. Fiind o cercetare exploratorie, eșantionul este unul de conveniență, fiind alcătuit din respondenți din România, Bulgaria, Slovacia, Polonia, Spania, Ucraina, Franța, conform Tabelului 1.

Tabelul 1: Distribuția pe țări a respondenților					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ROMANIA	229	36.8	36.8	36.8
	BULGARIA	110	17.7	17.7	54.5
	POLAND	110	17.7	17.7	72.2
	SLOVAKIA	148	23.8	23.8	96.0
	SPAIN	21	3.4	3.4	99.4
	FRANCE	2	.3	.3	99.7
	UKRAINE	2	.3	.3	100.0
	Total	622	100.0	100.0	

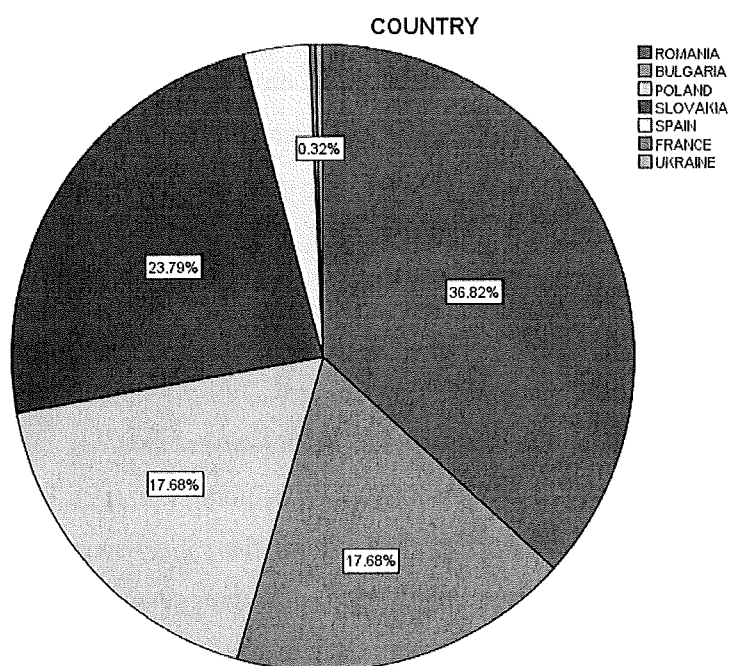

Figura 1: Distribuția procentuală a respondenților pe țările de proveniență

Generalizarea către întreaga populație a țărilor participante este problematică, studiul neavând un astfel de obiectiv.

➤ CALITATEA DATELOR

În cadrul chestionarului administrat am implementat trei măsuri prin care ne-am asigurat o calitate cât mai bună a răspunsurilor: 1. Am oferit varianta primirii unui Raport complet cu rezultatele obținute de respondenți (Itemul 1); 2. Am introdus 2 itemi de testare a atenției (Itemii 67 și 95); 3. Chestionarul a fost tradus din limba engleză în limbile bulgară, poloneză, slovacă, și spaniolă de către vorbitori nativi ai acestor limbi.

➤ MĂSURĂTORI

Participanții au completat un chestionar online utilizând telefonul mobil în modul Landscape sau orice altă variantă avută la îndemână (Desktop, Laptop, Tabletă etc.). Nu a existat o limită de timp, iar participanților li s-a solicitat să nu consulte nicio sursă sursă de informații.

Chestionarul a cuprins următoarele categorii de itemi:

- **15 titluri de știri dovedite a fi false (Belief_FN)** de cel puțin un site de factchecking (snopes.com, politifact.com, factcheck.org, etc.) și **15 titluri de știri reale (Belief_RN)** preluate de pe site-uri de încredere (e.g., janedefence.com, nato.int etc.). Subiecților li s-a solicitat să evalueze plauzibilitatea titlurilor unor știri (cat de mult se potrivesc cu realitatea?) utilizând o scală de la 1 (Foarte probabil falsă) la 4 (Foarte probabil adevărată).³
- **Scala sofisticării epistemologice adaptată la domeniul Securității și Apărării domeniul (ESSD)** – măsoară nivelul de cunoaștere epistemologică dintr-un domeniu pe dimensiunile absolutism și multiplicism⁴. Un exemplu de item este: Adevărul nu se schimbă în DSA.⁵
- **Scala Actively Open-Minded Thinking (AOT)**⁶ – măsoară diferențele în modul în care utilizăm dovezile (e.g., opiniile celorlalți, informații care contrazic ceea ce credem), dar și predispoziția de a căuta în mod activ alternative la ceea ce credem. Instrumentul conține 8 itemi de autoevaluare pe o scală de la 1 (Total dezacord) la 6 (Total acord). Un exemplu de item este: Oamenii ar trebui să ia tot timpul în considerare și dovezile care sunt împotriva a ceea ce cred.⁷

³ Itemii 2-31.

⁴ A se vedea Peter J, Rosman T, Mayer AK, Lechner N, Krampen G. *Assessing epistemic sophistication by considering domain-specific absolute and multiplicistic beliefs separately*. Br J Educ Psychol. 2016 Jun;86(2):204-21. doi: 10.1111/bjep.12098. Epub 2015 Dec 11. PMID: 26659464.

⁵ Itemii 32-54.

⁶ A se vedea A. Svedholm-Häkkinen, M. Lindeman (2017). *Actively open-minded thinking: development of a shortened scale and disentangling attitudes towards knowledge and people*. Thinking & Reasoning. 1-20. 10.1080/13546783.2017.1378723.

⁷ Itemii 55-62.

- **Scala Need for Cognition (NC)**⁸ – măsoară aplecarea către reflecție, către cunoaștere, plăcerea de a cunoaște. Instrumentul conține 6 itemi de autoevaluare pe o scală de la 1 (Total dezacord) la 5 (Total acord). Un exemplu de item este: *Prefer problemele complexe în dauna celor simple.*⁹
- **Cognitive Reflection Test (CRT)**¹⁰ - măsoară predispoziția de a testa răspunsurile rapide, intuitive, dar care sunt posibil eronate. Scala conține 4 itemi, un exemplu fiind următorul: *Dacă alergați într-o cursă și depășiți persoana de pe locul 2, pe ce loc vă aflați?*¹¹
- **Scala Dogmatism (DOG)**¹² – măsoară certitudinea relativ stabilă (rigidă) și nejustificată. Instrumentul conține 19 itemi de autoevaluare pe o scală de la 1 (Total dezacord) la 9 (Total acord). Un exemplu de item este: *Oricine caută în mod onest și autentic adevărul va sfârși prin a crede ceea ce cred eu.*¹³
- Itemi care vizează statutul socio-demografic al subiecților (vârstă, nivelul studiilor, domeniul studiilor, țara de origine).¹⁴

➤ REZULTATE

Replicarea în Europa și în România a unor rezultate considerate a fi robuste în literatura internațională dedicată combaterii fake news

Ca reper de comparație va fi folosit articolul lui Bronstein et.al. (2018)¹⁵ în care capacitatea de a identifica știrile reale și false este corelată cu AOT, DOG și CRT¹⁶.

⁸ A se vedea Lins de Holanda Coelho G, H. P. Hanel P, J. Wolf L. *The Very Efficient Assessment of Need for Cognition: Developing a Six-Item Version. Assessment.* 2020;27(8):1870-1885. doi:10.1177/1073191118793208.

⁹ Itemii 63-69.

¹⁰ A se vedea Frederick, S. (2005). *Cognitive reflection and decision making.* The Journal of Economic Perspectives, 19(4), 25–42.

¹¹ Itemii 70-76

¹² A se vedea B. Altemeyer, (2002). *Dogmatic behavior among students: Testing a new measure of dogmatism.* The Journal of Social Psychology, 142(6), 713–721.

¹³ Itemii 77-97.

¹⁴ Itemii 98-101.

¹⁵ Bronstein, M., Pennycook, G. Bear, A., Rand, D. G., & Cannon, T. (2018). *Belief in Fake News is Associated with Delusionality, Dogmatism, Religious Fundamentalism, and Reduced Analytic Thinking.* Journal of Applied Research in Memory and Cognition.

¹⁶ Bronstein et.al.(2018) testează și alți predictori precum Delusion-like ideation sau Religious Fundamentalism, dar aceștia nu intră în sfera preocupărilor mai extinse ale autorului.

Prezint în continuare rezultatele (medii aritmetice, deviații standard și coeficienți de corelație Spearman's rho) obținute de Bronstein et.al. (2018) în paralel cu rezultatele obținute în Studiul Știre reală sau fake? :

Tabelul 2: Statistici descriptive			
Media aritmetică (deviația standard) prezentate comparativ Studiul Bronstein et.al. (2018) / Studiul Știre reală sau fake			
Variabila	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Bronstein et.al. (2018) Studiul 2	Știre reală sau fake?
Încredere în știrile false	1,79 (0,46)	1,85 (0,49)	1,94 (0,46)
Încredere în știrile adevărate	2,78 (0,47)	2,82 (0,46)	2,48 (0,38)
AOT	34,09 (7,18)	34,02 (7,51)	39,00 (5,81)
CRT	3,65 (2,11)	4,12 (2,03)	4,01 (1,80)
DOG	78,43 (27,12)	81,06 (26,45)	76,08 (21,21)

Tabelul 3: Coeficienți de corelație Spearman prezentați comparativ Studiul Bronstein et.al. (2018) / Studiul Știre reală sau fake								
Variabila	2		3		4		5	
	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Știre reală sau fake?	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Știre reală sau fake?	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Știre reală sau fake?	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Știre reală sau fake?
1. Încredere în știrile false	0,092** p=0,040	0,286*** p<0,000	-0,275*** p<0,000	-0,215*** p<0,000	-0,215*** p<0,000	-0,051 p=0,201	0,210*** p<0,000	0,310*** p<0,000
2. Încredere în știrile adevărate	0,092** p=0,040		0,096** p=0,003	0,134** p=0,001	0,092** p=0,004	0,076 p=0,057	-0,101** p=0,002	-0,061 p=0,057
3. AOT	-		-		0,329*** p<0,000	0,194*** p<0,000	-0,701*** p<0,000	-0,531 p<0,000
4. CRT	-		-		-		-0,213*** p<0,000	-0,166*** p<0,000
5. DOG	-		-		-		-	

*p<0,05

**p<0,01

***p<0,001

Din Tabelul 3 se observă că predictorii precum AOT și DOG se replică într-o manieră destul de apropiată de studiul de referință în raport cu încrederea în știrile false. De asemenea, AOT se replică și în ceea ce privește încrederea în știrile reale, în timp ce CRT nu se replică în raport cu încrederea în știrile false sau reale. Totuși, CRT se replică în raport cu AOT și DOG. AOT și DOG corelează negativ foarte puternic.

În ceea ce privește datele aferente respondenților români înregistrăm următoarele rezultate:

Tabelul 4: Statistici descriptive			
Media aritmetică (deviația standard) prezentate comparativ Studiul Bronstein et.al. (2018) / Studiul Știre reală sau fake – respondenți români			
Variabila	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Bronstein et.al. (2018) Studiul 2	Știre reală sau fake?
Încredere în știrile false	1,79 (0,46)	1,85 (0,49)	1,79 (0,54)
Încredere în știrile adevărate	2,78 (0,47)	2,82 (0,46)	2,46 (0,40)
AOT	34,09 (7,18)	34,02 (7,51)	38,98 (5,79)
CRT	3,65 (2,11)	4,12 (2,03)	4,17 (1,91)
DOG	78,43 (27,12)	81,06 (26,45)	70,58 (20,84)

Tabelul 5: Coeficienți de corelație Spearman prezentați comparativ Studiul Bronstein et.al. (2018) / Studiul Știre reală sau fake – respondenți români								
Variabila	2		3		4		5	
	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Știre reală sau fake?	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Știre reală sau fake?	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Știre reală sau fake?	Bronstein et.al. (2018) Studiul 1	Știre reală sau fake?
1. Încredere în știrile false	0,092** p=0,040	0,378*** p<0,000	-0,275*** p<0,000	<u>-0,232</u> p<0,000	-0,215*** p<0,000	0,008 p=0,993	0,210*** p<0,000	<u>0,306***</u> p<0,000
2. Încredere în știrile adevărate	0,092** p=0,040		0,096** p=0,003	0,129 p=0,052	0,092** p=0,004	0,102 p=0,125	-0,101** p=0,002	0,023 p=0,733
3. AOT	-		-		0,329*** p<0,000	<u>0,172**</u> p=0,009	-0,701*** p<0,000	<u>-0,535***</u> p<0,000
4. CRT	-		-		-		-0,213***	-0,149*

							p<0,000	P=0,024
5. DOG	-		-		-		-	

Note:

*p<0,05

**p<0,01

***p<0,001

Am subliniat coeficienții de corelație care s-au replicat și i-am tăiat cu o linie orizontală pe cei care nu s-au replicat.

Din Tabelul 5 se observă că pentru respondenții români predictorii precum AOT și DOG se replică într-o manieră destul de apropiată de studiul de referință în raport cu încrederea în știrile false. De această dată, AOT nu se replică și în ceea ce privește încrederea în știrile reale, în timp ce CRT nu se replică în raport cu încrederea în știrile false sau reale. Totuși, CRT se replică în raport cu AOT.

Identificarea unor predictorii nestudiați în literatura internațională în legătură cu problematica fake news

Tabelul 6: Coeficienți de corelație Spearman pentru variabilele Belief_FN, Belief_RN, ESSD_Absolutism și ESSD_Multiplicism				
			ESSD_Absolutism	ESSD_Multiplicism
Spearman's rho	BELIEF_FN	Correlation Coefficient	.116**	.151**
		Sig. (2-tailed)	.004	.000
		N	622	622
	BELIEF_RN	Correlation Coefficient	-.015	.167**
		Sig. (2-tailed)	.710	.000
		N	622	622

Din Tabelul 6 se observă că ESSD_Multiplicism corelează pozitiv atât cu încrederea în știrile false cât și cu încrederea în știrile reale la un prag de semnificație suficient de mic pentru a

trece testul de semnificație și în urma ajustării datorate comparațiilor multiple. ESSD_Absolutism corelează pozitiv cu încrederea în știrile false dar nu și cu încrederea în știrile reale.

Tabelul 7: Coeficienți de corelație Spearman pentru variabilele Belief_FN, Belief_RN, ESSD_Absolutism și ESSD_Multiplicism – respondenți români				
			ESSD_Absolutism	ESSD_Multiplicism
			m	m
Spearman's rho	BELIEF_FN	Correlation Coefficient	.248**	.204**
		Sig. (2-tailed)	.000	.002
		N	229	229
	BELIEF_RN	Correlation Coefficient	.083	.055
		Sig. (2-tailed)	.208	.410
		N	229	229

În ceea ce privește datele aferente respondenților români se observă că atât ESSD_Absolutism cât și ESSD_Multiplicism corelează pozitiv la un nivel similar cu încrederea în știrile false. Această situație poate fi explicată prin fidelitatea mai mare a scalei itemilor aferenți încrederii în știrile false.

Tabelul 8: Coeficienți de corelație Spearman pentru variabilele Belief_FN, Belief_RN și NC			NC
Spearman's rho	BELIEF_FN	Correlation Coefficient	-.264**
		Sig. (2-tailed)	.000
		N	622
	BELIEF_RN	Correlation Coefficient	.045
		Sig. (2-tailed)	.264
		N	622

Tabelul 9: Coeficienți de corelație Spearman pentru variabilele Belief_FN, Belief_RN și NC – respondenți români			NC
Spearman's rho	BELIEF_FN	Correlation Coefficient	-.202**
		Sig. (2-tailed)	.002
		N	229
	BELIEF_RN	Correlation Coefficient	-.001
		Sig. (2-tailed)	.990
		N	229

Din Tabelele 8 și 9 se observă că NC corelează negativ cu încrederea în știrile false, atât la nivelul întregului eșantion, cât și la nivelul eșantionului alcătuit din respondenți români.

Evaluarea utilității reperelor studiate pentru gestionarea problematicii fake news în domeniul securității și apărării

Tabelul 10: Valoarea explicativă a modelului de regresie rezultat				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.408 ^a	.166	.158	.42887
a. Predictors: (Constant), ESSD_Multiplicism, NC, ESSD_Absolutism, CRT, AOT, DOG				

Tabelul 11: Valoarea coeficienților standardizați de regresie						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1.294	.264		4.898	.000
	AOT	-.003	.004	-.034	-.748	.455
	NC	-.017	.004	-.156	-4.055	.000
	DOG	.006	.001	.257	5.609	.000
	CRT	-.001	.010	-.003	-.081	.936
	ESSD_Absolutism	.042	.029	.055	1.451	.147
	ESSD_Multiplicism	.179	.029	.234	6.246	.000
a. Dependent Variable: BELIEF_FN						

Introducând într-o ecuație de regresie liniară toți predictorii studiați se observă că modelul explică 15,8% din varianța variabile dependente (Tabelul 10), încrederea în știrile false (Belief_FN). În ceea ce privește cei mai buni predictor ai vulnerabilității sunt NC, DOG și ESSD_Multiplicism cu valori sensibil egale (Tabelul 11).

În ceea ce privește datele aferente respondenților români se observă că DOG și ESSD_Multiplicism își păstrează valoarea predictivă, chiar și în condițiile diminuării puterii statistice (Tabelul 12).

Tabelul 12: Valoarea coeficienților standardizați de regresie – respondenți români						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.692	.423		1.634	.104
	AOT	-.001	.006	-.012	-.155	.877
	NC	-.012	.008	-.101	-1.613	.108
	DOG	.005	.002	.245	3.214	.002
	CRT	.005	.015	.021	.346	.730
	ESSD_Absolutism	.124	.046	.172	2.694	.008
	ESSD_Multiplicism	.198	.045	.271	4.412	.000
a. Dependent Variable: BELIEF_FN						

Concluzii:

1. Replicarea teoretică a unui studiu privind predictorii rezilienței / vulnerabilității la fake news a reliefat unele “performanțe remarcabile” pentru unii dintre predictor. AOT și DOG s-au dovedit a fi predictorii robusți care au rezistat transferului în alt spațiu cultural (est-european) și în alt domeniu (securitate și apărare).
2. CRT nu s-a dovedit a fi în schimb la fel de robust, generând rezultate care pun sub semnul întrebării utilitatea sa ca predictor în problema studiată.
3. ESSD pare a fi un predictor cel puțin la fel de valoros precum DOG judecând după valorile apropiate ale coeficienților de corelație standardizați obținuți.
4. NC pare a fi de asemenea un factor eficient în identificarea vulnerabilității la fake news având în vedere și avantajul dimensiunii sale reduse (6 itemi).
5. AOT nu a generat valori semnificative ale coeficienților de regresie standardizați, probabil urmare a covarianței puternice cu DOG (-0,53 în datele noastre). Având în vedere diferența de timp necesară completării celor două seturi de itemi (AOT – 8 itemi; DOG – 19 itemi), pare a fi o soluție alternativă viabilă;
6. În marea lor majoritate coeficienții care s-au replicat au avut valori medii (în jurul valorii 0,2), ceea ce confirmă caracterul fructuos al acestui demers.
7. Valoarea explicativă a ecuației de regresie (15,8%) este una care oferă o perspectivă optimistă asupra eforturilor de a identifica cei mai buni predictorii ai vulnerabilității / rezilienței la fake news.

8. Marea majoritate a scalelor utilizate măsoară competențe generice, ceea ce poate asigura o eficiență crescută a demersurilor de combatere a fake news în raport cu alternativa dobândirii unor cunoștințe specifice.
9. Criza replicabilității pare a fi zguduit din temelii discipline precum Psihologia. Rezultatele prezentate aici par a aduce totuși și o notă de optimism în această problemă.

Pasul următor va fi publicarea unui articol în jurnalul Journal of Applied Research in Memory and Cognition, jurnalul cu un factor de impact de 3,83 în care au publicat și Bronstein et.al.

BIBLIOGRAFIE

- Altemeyer, B., (2002). *Dogmatic behavior among students: Testing a new measure of dogmatism*. The Journal of Social Psychology, 142(6).
- Bârgăoanu, A., *Fake news. Noua cursă a înarmării*, Editura Evrica, 2018.
- Bronstein, M., Pennycook, G. Bear, A., Rand, D. G., & Cannon, T. (2018). *Belief in Fake News is Associated with Delusionality, Dogmatism, Religious Fundamentalism, and Reduced Analytic Thinking*. Journal of Applied Research in Memory and Cognition.
- Cacioppo, J. T., Petty, R. E., (1982). *The need for cognition*. Journal of Personality and Social Psychology, 42.
- Culda, L., *Critica psihologilor. Posibilitățile oamenilor în procesualitatea socială*, București, Editura Licorna, 1995.
- Culda, L., *Dimensiunea epistemologică a interogării existenței sociale a oamenilor*, București, Editura Licorna, 2000.
- Fallis, D., 2004. "On Verifying the Accuracy of Information: Philosophical Perspectives." Library Trends 52 (3): 463–488.
- Figueira, A., Oliveira, L. (2017). *The current state of fake news: challenges and opportunities*. Procedia Computer Science. 121. 817-825. 10.1016/j.procs.2017.11.106.

- Frederick, S. (2005). *Cognitive reflection and decision making*. The Journal of Economic Perspectives, 19(4)
- Guess A.M., Nyhan B., Reifler J., *Exposure to untrustworthy websites in the 2016 US election*. Nat Hum Behav (2020).
- Horn, S., Veermans, K. (2019). *Critical thinking efficacy and transfer skills defend against 'fake news' at an international school in Finland*. Journal of Research in International Education, 18(1), 23–41.
- JPA, Ioannidis. *Why most published research findings are false*. PLoS Med. 2005;2:e124. doi: 10.1371/journal.pmed.0020124.
- Keersmaecker, J. D., Roets, A., (2017). *'Fake news': Incorrect, but hard to correct. The role of cognitive ability on the impact of false information on social impressions*. Intelligence, 65.
- Ko, Z.M., Carpenter, D.. 2016. *Development of a scale to measure skepticism toward electronic word-of-mouth*. Comput. Hum. Behav. 56, C (March 2016), 198–208.
- Kuklinski, J., Quirk, P., Jerit, J., Schwieder, D., Rich, R., (2000). *Misinformation and the Currency of Democratic Citizenship*. The Journal of Politics, 62(3), 790-816.
- Lewandowsky, S., Ecker, U. K. H, Seifert, C. M., Schwarz, N., Cook, J. (2012). *Misinformation and Its Correction: Continued Influence and Successful Debiasing*. Psychological Science in the Public Interest, 13(3)
- Pennycook, G., Bear, A., Collins, E., Rand, D.G. (2020). *The implied truth effect: Attaching warnings to a subset of fake news headlines increases perceived accuracy of headlines without warnings*. Management Science (urmează să fie publicat).
- Pennycook, G., Rand, D. G. (2018). *Lazy, not biased: Susceptibility to partisan fake news is better explained by lack of reasoning than by motivated reasoning*. Cognition.
- Pennycook, G., Rand, D.G., *Fighting misinformation on social media using crowdsourced judgments of news source quality*, Proceedings of the National Academy of Sciences Feb 2019, 116 (7) 2521-2526.
- Roozenbeek, J., van der Linden, S., *Fake news game confers psychological resistance against online misinformation*. Palgrave Commun 5, 65 (2019).

- Svedholm-Häkkinen, A, Lindeman, M. (2017). *Actively open-minded thinking: development of a shortened scale and disentangling attitudes towards knowledge and people*. Thinking & Reasoning. 1-20. 10.1080/13546783.2017.1378723.
- Voicu, M., *Matrioska mincinoșilor. Fake news, manipulare, populism*, Editura Humanitas, 2018.
- Weeks, B.E., (2015), Emotions, Partisanship, and Misperceptions: How Anger and Anxiety Moderate the Effect of Partisan Bias on Susceptibility to Political Misinformation. J Commun, 65: 699-719.
- Wineburg, S., McGrew, S., Breakstone J. T. (2016) *Evaluating Information: The Cornerstone of Civic Online Reasoning*. Stanford Digital Repository.
- Zimmer F., Scheibe, K., Stock, W. (2019). *Echo Chambers and Filter Bubbles of Fake News in Social Media. Man-made or produced by algorithms?*

ȘTIRE REALĂ SAU FAKE?

Prezentul chestionar a fost construit pentru a studia modul în care gândesc oamenii atunci când trebuie să discearnă dacă o știre este adevărată sau falsă. În contextul importanței pe care o are războiul hibrid în zilele noastre, vrem să identificăm cele mai eficiente mijloace de a contracara "fake news". În cele ce urmează veți parcurge un număr de știri adevărate și false. Provocarea este de a evalua corect cât mai multe dintre acestea și implicit de a obține un punctaj cât mai mare, fapt care vă oferă o imagine privind reziliența d-vastră la "fake news". ESTE FOARTE IMPORTANT SA VA APLECAȚI CU ATENȚIE ASUPRA ITEMILOR ȘI SĂ ACORDAȚI SUFICIENT TIMP PENTRU A ALEGE UN RĂSPUNS POTRIVIT.

De asemenea, sunteți rugat să răspundeți la unele întrebări care ne ajută să înțelegem mai bine portretul d-văstră de "procesator de informații". Chestionarul este anonim, dar dacă sunteți interesat(ă), vă puteți introduce adresa de e-mail în câmpul de mai jos pentru a primi o sinteză a rezultatelor obținute de d-văstră, raportate la valorile eșantionului de respondenți.

Dacă utilizați un telefon mobil, vă rugăm să activați opțiunea Auto-rotate și să vizualizați chestionarul în modul Landscape. Completarea chestionarului durează între 20-30 de minute.

Conform cerințelor Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și ale Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private, echipa de cercetare are obligația de a administra în condiții de siguranță și numai pentru scopurile specificate, datele pe care le veți furniza: date socio-demografice și răspunsuri subiective la chestionare.

Prelucrările statistice ale datelor furnizate se vor analiza la nivel de eșantion și nu vor fi prezentate individual în nicio publicație științifică. Informațiile înregistrate vor fi utilizate doar de către membrii echipei de cercetare. Pe durata desfășurării studiului, datele vor fi colectate și stocate online pe platforma Google Drive. Această platformă a întreprins acțiunile necesare pentru a se alinia cerințelor Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)

*Obligatoriu

1. Adresa d-văstră de e-mail (dacă doriți să primiți o sinteză a rezultatelor d-văstră)

Știre
reală
sau
fake?

Vă rugăm să nu consultați nicio sursă de informații în alegerea răspunsurilor pe care le considerați adecvate. Știrile pe care urmează să le evaluați au fost vehiculate în media în perioada 2016-2019.

2. Germania a donat vehicule blindate ușoare în valoare de 2,2 milioane de euro către Muntenegru *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

3. Spania a înghețat vânzarea a 400 de bombe ghidate prin laser către Arabia Saudită urmare a unor suspiciuni de utilizare a acestora în Yemen. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

4. La sfârșitul lunii aprilie, 2018, Israelul a lansat o bombă nucleară asupra unei baze iraniene din Siria. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

5. Cehia și Slovacia au anunțat planuri comune de achiziții de armament. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

6. Sergei Shoigu, ministrul apărării al Rusiei, a declarat că armata rusă "demonstrează deschiderea, prietenia și lipsa vreunui fel de agresiune împotriva țărilor străine". *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

7. Hillary Clinton a declarat: "trebuie să distrugem Siria pentru Israel". *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

8. SUA au impus o nouă rundă de sancțiuni asupra Rusiei după otrăvirea lui Skripal în Marea Britanie. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

9. În telefonul liderului statului islamic capturat la începutul lunii martie au fost găsite numerele de contact ale fostului președinte american Barack Obama și ale altor lideri mondiali. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

10. Fostul Ministru al apărării din Israel a amenințat Pakistanul cu un atac nuclear. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

11. SUA au distrus mai mult de 90% din stocul de arme chimice și s-au angajat să finalizeze procesul până în 2023. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

12. Pe pozițiile Forțelor Armate ale Ucrainei din Crimeea au sosit lunetiști americani. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

13. Crimeea, 2016: Grupul de anchetă, condus de Olanda, a ignorat datele radarelor transmise de Rusia, în cazul prăbușirii „Boeing”-ului malaezian asupra Donbasului! *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

14. Bugetul Lituaniei pentru apărare în anul 2018 a fost de 6,4 % din PIB ! *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

15. O femeie musulmană a fost surprinsă plimbându-se nestingherită printre victimele actului terorist executat în Londra pe 22 martie! *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

16. După aderarea la UE, Suedia și Finlanda s-au prăbușit din punct de vedere economic! *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

17. China a anulat discuțiile pe teme militare cu SUA ca formă de protest împotriva sancțiunilor impuse agenției chineze de achiziții militare. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

18. Zborul MH17 a fost doborât de o rachetă ucrainiană: documentele de arhivă declassificate sunt o dovadă incontestabilă a acestui fapt. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

19. Intre 14 aprilie 2014 și 15 noiembrie 2017 conflictul din estul Ucrainei a ucis 10.303 de persoane, multe dintre ele civili. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

20. Ministerul apărării al Marii Britanii a participat la Exercițiul 'Information Warrior 2019'. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

21. Orașul suedez Falkenberg este condus de imigranți și există numeroase persoane care simpatizează cu ISIS în Trollhättan. O revoluție islamică a început în Suedia. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

22. În 2018, Letonia a cheltuit 2% din PIB cu apărarea, în creștere cu 0,3% față de 2017. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

23. Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR): Ucraina este singura responsabilă pentru toate victimele războiului din estul țării! *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

24. Președintele Trump a încheiat summit-ul NATO din 2018 declarând că a convins membrii aliați să cheltuiască mai mult pentru armată. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

25. Militarii "Regimentului Azov" promit „să organizeze atacuri teroriste” în cazul în care Olanda nu va aproba Acordul de asociere cu Ucraina. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

26. Pakistan ar putea deține până la 250 de focoașe nucleare până în 2025. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

27. Misiunea Specială de Monitorizare (MSM) a OSCE a ajuns la concluzia că tirurile de artilerie trase asupra Donetskului, la 18 iulie, au fost lansate de pe teritoriul controlat de Forțele Armate ale Ucrainei. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

28. Coreea de Nord s-a declarat dispusă să dezafecteze permanent situl nuclear Yongbyon. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

29. Incident armat serios între Rusia și forțele NATO în apropierea coastei Letoniei. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

30. Rusia a efectuat o serie de exerciții navale în Mediterana de Est cu scopul de a limita abilitatea Israelului de a lovi ținte din Siria. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐	Sigur adevărată

31. Franța și Vietnamul au semnat un acord de intensificare a cooperării militare. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4
Sigur falsă	☐	☐	☐	☐
Sigur adevărată	☐	☐	☐	☐

Convingeri legate de cunoașterea din Domeniul Securității și Apărării

Selecțai răspunsul care vi se potrivește atunci când vă gândiți la Domeniul Securității și Apărării (în continuare denumit DSA) ca DOMENIU DE STUDIU.

32. Adevărul nu se schimbă în DSA. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

33. Multe teorii din DSA au fost deja dovedite și nu vor fi infirmate prea curând. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

34. În DSA există metode standard care sunt adecvate pentru studiul oricărei probleme. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

35. Cu cât un cercetător are o reputație mai bună în DSA, cu atât opera sa academică este una mai bună. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

36. În DSA mai mulți cercetători evaluează în mod similar calitatea operei unui alt cercetător. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

37. În ceea ce privește marile probleme ale DSA, opiniile tuturor cercetătorilor converg.*

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

38. Există întotdeauna un răspuns adevărat la întrebările din DSA. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

39. Dacă cineva nu este în măsură să aibă o poziție față de un subiect din DSA, nu este suficient de bine informat. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

40. Dacă doi cercetători ai DSA au păreri contradictorii, una dintre acestea este eronată. *

Marcati un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

41. Dacă experiența mea intră în contradicție cu conținutul unui Manual din DSA, ar trebui să-mi aliniez opinia la cea expusă în manual. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

42. Pentru a-mi forma o opinie în DSA, cel mai bine este să adopt opinia unui expert. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

43. Dacă un conținut din DSA pare a fi prea complicat, ar trebui să cauți o explicație din partea unui expert sau într-un manual și să o adopti. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

44. În DSA, ceea ce este considerat a fi corect de către cercetători se modifică permanent. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

45. În DSA, nicio teorie nu poate fi considerată ca dovedită pe termen lung; orice poate fi infirmat în orice moment. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

46. În DSA, numai incertitudinea pare a fi certă. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

47. În DSA ceea ce este considerată cunoaștere validă astăzi poate fi considerată depășită mâine. *

Marcati un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

48. Criteriile de evaluare a calității științifice a unor lucrări sunt vagi în DSA pentru că sunt înțelese în moduri foarte diferite. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

49. În DSA cercetători diferiți pot ajunge la evaluări foarte diferite ale lucrărilor științifice. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5
Profund dezacord	☐	☐	☐	☐	☐
Profund acord					

50. Pentru a răspunde adecvat la întrebări din DSA, conceptele trebuie să fie mereu aplicate flexibil și combinate creativ. *

Marcați un singur oval.

1 2 3 4 5

Profund dezacord ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Profund acord

51. În DSA cercetătorii au explicații diferite, dar la fel de valide, chiar și în legătură cu descoperiri bine înțelese. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Profund dezacord	☐	☐	☐	☐	☐	Profund acord

52. Există întotdeauna răspunsuri diferite la întrebările din DSA și nu pot distinge cu certitudine care dintre ele este mai bun. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Profund dezacord	☐	☐	☐	☐	☐	Profund acord

53. Ceea ce este corect sau greșit în DSA poate fi decis în mod exclusiv prin gândirea proprie. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Profund dezacord	☐	☐	☐	☐	☐	Profund acord

54. Pentru a-ți forma o opinie despre o problemă din DSA, cel mai bine este să te bazezi pe propria experiență. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Profund dezacord	☐	☐	☐	☐	☐	Profund acord

Stilul
cognitiv

Vă rugăm să răspundeți la următorii itemi raportându-vă la modul în care gândiți d-voastră în general.

59. Ar trebui să nu luăm în considerare dovezile care intră în conflict cu convingerile noastre bine întemeiate. *

Marcati un singur oval.

[illegible]

60. Ceea ce credem ar trebui tot timpul revizuit în urma aflării unor informații sau dovezi noi. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

61. Nimeni nu mă poate convinge să abandonez un punct de vedere despre care știu că e corect. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

62. Cred ca loialitatea față de propriile idealuri și principii este mai importantă decât "deschiderea mentală". *

Marcați un singur oval.

[illegible]

63. Prefer problemele complexe în dauna celor simple. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Extrem de NECARACTERISTIC pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐	Extrem de CARACTERISTIC pentru mine

64. Îmi place să am responsabilitatea gestionării unei situații care necesită multă gândire. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Extrem de NECARACTERISTIC pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐	Extrem de CARACTERISTIC pentru mine

65. Reflecția nu este tocmai ideea mea de distracție. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Extrem de NECARACTERISTIC pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐	Extrem de CARACTERISTIC pentru mine

66. Prefer să fac ceva care nu necesită atât de multă gândire în dauna unei activități care în mod sigur îmi va testa abilitățile de gândire. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Extrem de NECARACTERISTIC pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐	Extrem de CARACTERISTIC pentru mine

67. Adesea suntem nevoiți să ne asigurăm că respondenții sunt atenți la toate întrebările, de aceea am introdus această întrebare de control la care nu trebuie să selectați niciun răspuns.

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Extrem de NECARACTERISTIC pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐	Extrem de CARACTERISTIC pentru mine

68. Chiar îmi place o sarcină care presupune găsirea unei soluții noi la probleme. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Extrem de NECARACTERISTIC pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐	Extrem de CARACTERISTIC pentru mine

69. Prefer o sarcină importantă, care este dificilă din punct de vedere intelectual, în dauna uneia care este oarecum importantă, dar care nu necesită atâta gândire. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	
Extrem de NECARACTERISTIC pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐	Extrem de CARACTERISTIC pentru mine

70. O bata si o minge de baseball costă în total \$1.10. Bata costa cu \$1 mai mult decat mingea. Câți cenți costă mingea? (Raspuns numeric) *

71. Daca sunt necesare 5 minute pentru ca 5 mașini sa facă 5 gadgeturi, de cât timp ar fi nevoie pentru ca 100 de mașini sa facă 100 de gadgeturi? (Raspuns numeric) *

72. Într-un lac se află un covor de nuferi care în fiecare zi își dublează suprafața. Dacă durează 48 de zile pentru ca întregul lac să se acopere de nuferi, în cât timp este acoperită o jumătate de lac? (Raspuns numeric) *

- [illegible]

- [illegible]

- [http://www.elsevier.com/locate/jmb](#)

- bioRxiv preprint doi: <https://doi.org/10.1101/2019.05.20.246101>; this version posted May 20, 2019. The copyright holder for this preprint (which was not certified by peer review) is the author/funder, who has granted bioRxiv a license to display the preprint in perpetuity. It is made available under aCC-BY-NC-ND 4.0 International license.

- Marcați un singur oval.

- Marcați un singur oval.

[illegible]

79. Lucrurile în care cred sunt atât de adevărate, încât nu aş putea să mă îndoiesc niciodată de ele. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

80. Niciodată nu am găsit un sistem de credințe sau idei care să explice totul într-un mod satisfăcător. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

81. Este cel mai bine să fii deschis la toate posibilitățile și să fii gata să îți reevaluezi toate convingerile. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

82. Opiniile mele sunt corecte și vor trece testul timpului. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

83. Flexibilitatea este o adevarata virtute a gandirii, din moment ce poti foarte bine sa te inseli. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

84. Opiniile și credințele mele se potrivesc perfect pentru a da o imagine foarte clară a lucrurilor. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

85. Nu există descoperiri sau fapte care ar putea să mă facă să mă răzgândesc în privința celor mai importante lucruri din viață. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

86. Sunt departe de a ajunge la concluzii finale în ceea ce privește aspectele centrale ale vieții. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

87. Persoana care este absolut sigură că deține adevărul probabil nu-l va găsi niciodată.*

Marcați un singur oval.

[illegible]

88. Sunt absolut sigur că ideile mele despre lucrurile fundamentale în viață sunt corecte. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

89. Oamenii care se contrazic cu mine ar putea să aibă dreptate. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

90. Sunt atât de sigur că am dreptate în legătură cu lucrurile importante din viață încât nu există nicio dovadă care să mă facă să mă răzgândesc. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

91. Dacă ești deschis la minte asupra celor mai importante lucruri din viață vei ajunge probabil la concluzii greșite. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

92. Peste 20 de ani, unele dintre ideile mele despre lucrurile importante din viață probabil se vor schimba. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

93. Flexibilitatea în gândire este un altfel de nume pentru lipsa unor păreri ferme și instabilitate în gândire. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

94. Nimeni nu știe toate adevărurile esențiale asupra lucrurilor centrale din viață. *

Marcați un singur oval.

[illegible]

95. Este important ca respondenții să fie atenți la toate întrebările, de aceea am introdus această întrebare de control la care nu trebuie să selectați niciun răspuns

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Dezacord total	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Acord total

96. Intr-o zi voi realiza probabil că ideile mele din prezent despre MARILE probleme sunt eronate. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Dezacord total	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Acord total

97. Oamenii care se contrazic cu mine greșesc pur și simplu și adesea sunt și răi. *

Marcați un singur oval.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Dezacord total	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Acord total

Socio-demografice

98. Vârsta în ani împliniți (răspuns numeric) *

99. Nivelul studii absolvite *

Marcați un singur oval.

- ☐ Liceu
☐ Licență
☐ Masterat
☐ Doctorat
☐ Postdoctorat

100. Studii în domeniul Securității și Apărării absolvite *

Marcați un singur oval.

- ☐ NU
- ☐ DA - Licență
- ☐ DA - Masterat
- ☐ DA - Doctorat
- ☐ DA - Postdoctorat

101. ȚARA DE ORIGINE *

Marcați un singur oval.

- ☐ ROMANIA
- ☐ BULGARIA
- ☐ POLONIA
- ☐ SLOVACIA
- ☐ GERMANIA
- ☐ SPANIA
- ☐ Altele: _____

Acest conținut nu este nici creat, nici aprobat de Google.

Formulare Google

